

آیا عقد آریایی، زن و مرد را زن و شوهر می‌کند؟

در سال‌های اخیر، عناوینی همچون «عقد آریایی» در جامعه ما به وجود آمده که به نظر می‌رسد به ترویج و تقویت آداب و رسوم ازدواج بدون وابستگی به قالب‌های مرسوم اسلامی اهتمام دارد.

به گزارش سایت خبری پُرسون، عقد آریایی به تنهایی موجب زوجیت شرعی نمی‌شود و اجرای صیغه عربی (یا ترجمه دقیق آن) برای صحت ازدواج ضروری است و اگر این رسم با هدف تضعیف فرهنگ اسلامی نباشد، به خودی خود حرام نیست، اما نباید جایگزین عقد اسلامی شود.

یکی از موضوعات مهم و مورد توجه جامعه‌مان که در سال‌های اخیر به شدت مورد بحث و اهتمام قرار گرفته است، عقد آریایی است.

در سال‌های اخیر، عناوینی همچون «عقد آریایی» در جامعه ما به وجود آمده که به نظر می‌رسد به ترویج و تقویت آداب و رسوم ازدواج بدون وابستگی به قالب‌های مرسوم اسلامی اهتمام دارد.

نکته‌ای که قابل تأمل است، بحث نسبت این نوع عقد با اصول و مبانی دین اسلام و تأثیرات فرهنگی و اجتماعی آن بر زندگی زناشویی زوجین است.

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین قاسم آبسواران کارشناس گروه فقه و احکام شرعی مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی به بررسی این موضوع پرداخته شده که مشروح این گفت‌وگو تقدیم نگاه شما خواهد شد:

از آنجایی که دفاتر عقد ازدواج به طور معمول متنی عربی را برای خواندن در حین عقد انتخاب می‌کنند، این سوال پیش می‌آید که آیا می‌توانند بدون قرائت این متن عربی، صرفاً با تکرار جملات به زبان فارسی و مضامین مشابه، اقدام به برگزاری عقد نمایند؟

در خصوص عقد آریایی که کمابیش در برخی از دفاتر ازدواج و طلاق رواج پیدا کرده است، باید عرض کنم که در شریعت اسلام برای ازدواج و زوجیت یک زن و مرد عبارت و صیغه خاصی وجود دارد که به نظر تمامی مراجع معظم تقلید باید این صیغه جاری شود تا آثار زوجیت بر آن مترتب گردد؛ بنابراین، بدون اجرای این صیغه، ازدواج صحیح نیست.

آیا تکرار جملات به زبان فارسی به معنای صحیح بودن عقد و ازدواج است؟ آیا طرفین در چنین حالتی از نظر شرعی و قانونی در وضعیت درستی قرار دارند؟

در مورد لزوم بیان این صیغه به زبان عربی یا فارسی، غالب مراجع به احتیاط تأکید می‌کنند که این عبارت به زبان عربی صحیح خوانده شود؛ البته اگر زوجین توان یادگیری زبان عربی را نداشته باشند، برخی مراجع اجازه استفاده از زبان فارسی را می‌دهند؛ اما نکته مهم این است که معنای همان صیغه عربی باید به درستی القا شود تا مفهوم واقعی زوجیت ایجاد گردد.

با توجه به اهمیت نکات شرعی در امر ازدواج، چه تفاوت‌هایی بین عقد آریایی و عقد سنتی اسلامی وجود دارد و آیا می‌توان هر دو را در یک راستا در نظر گرفت؟

عبارتی که در عقد آریایی رواج پیدا می‌کند، صرفاً یک ابراز عشق و وفاداری از طرفین است و معنای صیغه عربی را ندارد؛ لذا از نظر وضعی، خواندن این عبارت از طرف زوجین اثری برای ازدواج ندارد و با این عبارت، آن زن و شوهر نمی‌شوند.

بر اساس شریعت اسلام، حتماً باید آن عبارت و صیغه عربی (چه به زبان عربی صحیح و چه اگر امکانش نیست به زبان فارسی) اجرا شود و همان معنا القا گردد.

از نظر تکلیفی، آیا انجام این عقد آریایی حرام است یا نه؟

باید عرض کنم که به خودی خود حرام نیست؛ زیرا این عبارت معنای بدی ندارد و زوجین ابراز عشق و وفاداری خود را به هم بیان می‌کنند؛ بنابراین، اگر این عبارت چه قبل و چه بعد از عقد شرعی اسلامی بیان شود، هیچ مشکلی ایجاد نمی‌کند و ازدواج صحیح است.

چون عقد عربی صحیح و آن صیغه خاص باید بیان شود، می‌توان این عبارت را قبل یا بعد از آن نیز ذکر کرد بدون اینکه لطمه‌ای به ازدواج شریعت اسلام وارد کند؛ اما اگر افرادی با رواج این عقد آریایی قصد داشته باشند فرهنگی را در مقابل فرهنگ دینی اسلام ترویج دهند که تنها به این عبارت اکتفا شود و فرهنگ دینی اسلامی را تضعیف کند، این عمل قطعاً حرام و جایز نیست؛ ولی اگر انگیزه‌اش به هیچ وجه صدمه زدن به فرهنگ اسلامی نباشد و فقط بخواهند مراسم عقدشان را زیباتر کنند، به خودی خود کار حرامی نیست؛ مگر اینکه بخواهند فرهنگی را در مقابل اسلام ترویج دهند که در این

صورت، هر فعل حرامی تحت هر عنوانی قابل قبول نخواهد بود.

در هر حال، اگر قبل یا بعد از عقد ازدواج اسلامی، این عبارت نیز ذکر شود، در زوجیت این زوجین هیچ خللی وارد نمی‌شود.